

На основу члана 13. став 1. тачка 3) Закона о Фонду за науку Републике Србије („Службени гласник РС”, број 95/18 – у даљем тексту: Закон) и члана 10. став 1. тачка 4) Статута Фонда за науку Републике Србије број УО 2/19 од 17. априла 2019. године, на који је Влада дала сагласност решењем 05 Број: 110-5430/2019 од 30. маја 2019. године („Службени гласник РС”, број 38/19), на седници одржаној дана 18. фебруара 2020. године, Управни одбор Фонда за науку Републике Србије доноси

Програм ИДЕЈЕ – Акт о циљевима, начину реализације и условима финансирања пројеката

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Актом уређују се циљеви Програма ИДЕЈЕ (у даљем тексту: Програм) и пројеката у оквиру овог Програма (у даљем тексту: Пројекат), услови расписивања и поступак спровођења јавних позива у оквиру Програма, а посебно поступак и услови пријављивања Предлога пројеката (у даљем тексту: Предлог), поступак и критеријуми евалуације Предлога, поступак праћења реализације пројеката, поступак оцењивања резултата пројеката, услови финансирања, као и права и обавезе корисника средстава пројеката.

Члан 2.

Циљеви Програма су: финансирање пројеката који се **базирају на изврсним идејама** које могу у **будућности имати значајни утицај на развој науке и истраживања**, привреде и/или друштва у целини, укључивање изврсних истраживача у научноистраживачки рад, јачање професионалних капацитета истраживача и стварање нових пројектних тимова (у даљем тексту: Тим).

Програм подржава основна и примењена истраживања у свим научним областима. Пројекти у оквиру овог Програма немају унапред задате теме. Програм омогућава истраживачима да дефинишу сопствене програме истраживања, да оформе сопствене Тимове и да сарађују са одговарајућим лабораторијама, истраживачким центрима и привредом у Републици Србији и у свету.

Програм је од јавног интереса за Републику Србију, а планира се и реализује у складу са Законом и сагласно другим прописима из области научноистраживачке и иновационе делатности.

Члан 3.

Програм се реализује у оквиру четири потпрограма за развој научних истраживања у следећим научним областима: 1) природне науке; 2) техничко-технолошке науке; 3) (био)медицинске науке; и 4) друштвене и хуманистичке науке.

Члан 4.

У овом Програму, члан Тима може бити лице које испуњава следеће услове:

- **изабрано је у истраживачко или научно звање или у еквивалентно звање у високом образовању¹; и**
- **запослено² је у акредитованој научноистраживачкој организацији (у даљем тексту: НИО)³ за време трајања Пројекта.**

Максималан број чланова Тима на једном пројекту је 12, са могућношћу укључивања додатна 2 млада истраживача⁴ уколико иницијални Тим од 12 лица већ има бар 2 млада истраживача.

Члан Тима који је запослен са пуним радним временом (укључујући наставу и истраживања, подршку кроз институционално или неко друго финансирање) не може бити ангажован са **више од 30%**

¹ Истраживач-приправник, истраживач-сарадник, научни сарадник, виши научни сарадник или научни саветник, односно сарадник у настави, асистент, асистент са докторатом, доцент, ванредни професор или редовни професор.

² Захтева се да је запослен/а у НИО са најмање 50 % од пуног радног времена.

³ Члан пројектног тима може бити запослен и у иновационом центру чији је оснивач акредитована НИО, али иновациони центар не може бити носилац реализације пројекта.

⁴ Лица у звању истраживач приправник, истраживач сарадник, сарадник у настави и асистент.

пуног радног времена на пројектима које финансира Фонд за науку Републике Србије (укључујући различите програме).

Члан Тима може бити запослен и финансиран из предложеног Пројекта до 100% пуног радног времена у складу са другим ангажманима⁵ и Законом о раду.

Лице може бити руководиоца пројекта (у даљем тексту: Руководилац пројекта) само на једном Пројекту у оквиру различитих Програма Фонда за науку Републике Србије.

Лице може бити члан пројектног тима, или Руководилац пројекта и члан пројектног тима у највише два Пројекта у оквиру различитих Програма Фонда за науку Републике Србије.

Ограничења описана у ставовима 5. и 6. овог члана не примењују се на учешће Руководиоца пројекта и члана Тима у програмима сарадње и мобилности, као што је Програм сарадње српске науке са дијаспором.

Лице које није у моменту подношења Предлога запослено у некој НИО може бити укључено у предложени Пројекат као члан Тима само уколико Руководилац пројекта и НИО поднесу потписану изјаву да ће то лице бити запослено у тој НИО у случају да Предлог буде одобрен за финансирање. То укључује запошљавање нових студената докторских студија, стручњаке из привреде који прелазе у област истраживања и истраживаче из иностранства и дијаспоре који су заинтересовани за то да се преселе или врате у Републику Србију.

У једном Пројекту је дозвољено учешће чланова Тима који су запослени у различитим акредитованим НИО у Републици Србији, с тим да је носилац реализације Пројекта НИО у којој је запослен Руководилац пројекта.

За сваког члана Тима, у Предлогу пројекта мора се доставити изјава НИО којом се доказује текући/будући статус запослења односног члана пројектног Тима у тој НИО, заједно са одлуком о избору у научноистраживачко звање или еквивалентно звање у високом образовању које је издало овлашћено тело за одговарајуће звање⁶.

Члан 5.

Руководилац пројекта, осим услова наведених у члану 4. овог Акта, мора да задовољи следеће услове:

- има научни назив доктора наука и изабран је у научно звање или у еквивалентно звање по прописима о високом образовању⁷;
- на основу референци из последњих пет година⁸, испуњава минималне квантитативне захтеве прописане Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача⁹, побројане у Прилогу 4 Правилника као:
  - Тип А: услове из групације „Обавезни (2)” уз минимални број поена за ту групацију као за прву доделу следећег, вишег научног звања¹⁰; или
  - Тип Б: услове из групације „Обавезни (1)” уз минимални број поена који је аритметичка средина бројева поена за групације Обавезни (1) и Обавезни (2) као за прву доделу следећег, вишег научног звања;

⁵ Лице које је ангажовано на Пројекту са 100% радног времена не може имати ниједно друго ангажовање у НИО.

⁶ Одлуку коју је донело министарство задужено за науку: научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник; одлуку коју је донела НИО: истраживач-приправник, истраживач-сарадник; или одлуку коју је донео акредитовани универзитет или факултет: сарадник у настави, асистент, асистент са докторатом, доцент, ванредни професор и редовни професор.

⁷ Научни сарадник, виши научни сарадник или научни саветник, односно доцент, ванредни професор или редовни професор.

⁸ То укључује период од почетка 2015. године до дана затварања овог Јавног позива. Оправданост прекида/застоја/мировања у истраживачком раду од значаја за испуњење ових услова – на пример, привремена спреченост за рад, одсуство, укључујући породилско одсуство или одсуство са рада ради (посебне) неге детета или другог лица – може се узети у обзир при оцени и утврђивању трајања периода од 5 година, али иста мора бити адекватно образложена.

⁹ Правилник о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача, „Службени гласник РС“, број 24/2016, 21/2017 и 38/2017, <http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2015/09/Pravilnik-zvanja-2017-konačno.pdf>.

¹⁰ Научни сарадник или доцент испуњава захтеве за избор у звање вишег научног сарадника, а виши научни сарадник или ванредни професор испуњава захтеве за избор у звање научног саветника.

- уколико је лице већ у највишем научном звању или еквивалентном звању у високом образовању (научни саветник или редовни професор), на основу референци из последњих пет година, испуњава услове из групације Обавезни (2) за научног саветника.

Руководилац пројекта мора бити запослен у НИО са месечним ангажманом на Пројекту који није мањи од 30 %.

Приликом подношења Предлога, Руководилац пројекта прилаже Изјаву о испуњености услова, којом потврђује да испуњава услове из става 1. овог члана, потписану под пуном моралном и кривичном одговорношћу. Уколико Пројекат буде одобрен за финансирање, Руководилац пројекта прилаже доказе о испуњености ових услова.

Фонд за науку Републике Србије задржава право да не дозволи конкурисање у оквиру програма Фонда оним истраживачима чије пријаве садрже нетачне податке или је садржина тих пријава формулисана на начин срачунат да наведе на погрешне закључке, до две године након таквог догађаја. Уколико се утврди и да је истраживач прекршио етички кодекс, Етички одбор који образује Национални савет за научни и технолошки развој, може за тог истраживача предложити забрану финансирања на научноистраживачким пројектима Фонда за науку у периоду до пет година.¹¹

Члан 6.

У оквиру овог Програма, када предложена тема истраживања или активност то захтевају, у Пројекат може бити укључен, као члан Тима и:

- 1) један истраживач из дијаспоре запослен у акредитованој НИО у иностранству, чије је ангажовање регулисано чланом 113. Закона о науци и истраживањима;
- 2) један редовни професор универзитета или научни саветник у пензији, или један професор емеритус, или један пензионисани члан Српске академије наука и уметности.

Члан пројектног тима из става 1. овог члана нема право на новчану накнаду за рад на Пројекту, али има право на накнаду трошкова путовања, смештаја и боравка у Републици Србији ради учешћа на Пројектним активностима.

У изузетним случајевима, када предложена тема истраживања или активност то захтевају, члан пројектног тима може бити и редовни професор или научни саветник у пензији, професор емеритус или пензионисани члан Српске академије наука и уметности. У једном Предлогу може бити само један члан Тима из ове категорије истраживача, који мора испуњавати исте услове као и Руководилац пројекта, из члана 5. став 1. алинеја 3 овог Акта. Члан Тима из ове категорије нема права на накнаду за ангажовање на пројекту, али има право на накнаду трошкова путовања, смештаја и боравка ради учешћа на пројектним активностима.

Члан 7.

Трајање Пројекта је до три године (36 месеци).

Максимални износ буџета је 300.000 евра у динарској противвредности по Пројекту.

У изузетним случајевима, када цена опреме захтева већи буџет, Руководилац пројекта може захтевати додатни буџет у износу до 200.000 евра у динарској противвредности за набавку или надоградњу једног комада капиталне опреме (опрема, односно надоградња опреме вредности преко 50.000 евра). Овај захтев мора бити образложен у Обрасцу буџета Предлога пројекта. У таквим случајевима укупни буџет Предлога пројекта може износити до 500.000 евра у динарској противвредности, али се у буџету Пројекта примењују сва правила из члана 8. овог Акта у вези са другим категоријама трошкова које не укључују капиталну опрему.

У овом Акту и свој документацији у оквиру овог Програма, појам „укупан буџет Пројекта“ представља буџет у границама до 300.000 евра у динарској противвредности, док појам „проширени буџет Пројекта“ представља буџет који укључује додатни буџет за набавку или надоградњу капиталне опреме из става 3 овог члана.

Првим Јавним позивом се дефинише укупни буџет за финансирање Пројекта којима се реализује Програм, уз могућност да се додатна средства за финансирање Програма одобре и дистрибуирају у оквиру новог отвореног Јавног позива за реализацију овог Програма.

Члан 8.

Следеће категорије трошкова Пројекта су дозвољене за финансирање у оквиру Програма:

¹¹ Као што је прописано чланом 94. и 95. Закона о науци и истраживањима, „Службени гласник РС“, број 49 од 8. јула 2019.

- 1) трошкови накнада члановима Тима (укључујући све припадајуће порезе и доприносе за чланове Тима који раде на Пројекту)¹², осим за члана Тима који је укључен у складу са чланом 6. овог Акта;
- 2) накнада НИО у којима су запослени учесници на Пројекту за административне и друге трошкове у вези са Пројектом;
- 3) набавка опреме, софтвера, потрошног материјала и осталих ресурса неопходних за реализацију Пројекта;
- 4) услуге свих физичких лица¹³ и правних лица потребне за истраживање и реализацију Пројекта;
- 5) трошкови објављивања радова у часописима¹⁴, као и часописима са отвореним приступом (енг. *open access*), учествовања на конференцијама, објављивања књига и монографија;
- 6) краткотрајна путовања чланова Тима која су неопходна за реализацију Пројекта;
- 7) организација конференција и семинара и други трошкови дисеминације резултата Пројекта;
- 8) пријаве патената и заштите интелектуалне својине насталих као резултат пројектних активности и пратећи трошкови.

Највиша дозвољена накнада за физичко лице ангажовано за извођење услуга одговара износу зараде тог лица, а скалира се пропорционално проценту његовог месечног ангажовања на Пројекту.

Узимајући у обзир специфичност сваког Пројекта, расподела буџета Пројекта по категоријама трошкова из става 1. овог члана треба да буде таква да одражава циљеве Пројекта и мора бити јасно оправдана у складу са тим циљевима.

Поједине категорије трошкова из става 1. овог члана у структури буџета Пројекта могу максимално да учествују са:

- трошкови из тачке 1) до 70% укупног буџета Пројекта;
- трошкови из тачке 2) до 13% укупног буџета Пројекта;
- трошкови из тачке 3) до 30% укупног буџета Пројекта;
- трошкови из тачке 4) до 20% укупног буџета Пројекта;
- трошкови из тачака 5), 6), 7) заједно до 10% укупног буџета Пројекта;

У изузетном случају, када постоји оправдана потреба за одступањем од наведене структуре трошкова из става 1. тачке 3) овог члана, потребно је у оквиру Предлога пројекта образложити и документовати неопходност предложених трошкова и расподеле. Максимално одступање од максималног удела дозвољених трошкова у буџету из става 1. тачке 3) овог члана износи 15% укупног буџета Пројекта (тј. горња граница је 45% укупног буџета Пројекта).

Накнада за НИО која запошљава чланове Тима треба да буде додељена за административне и друге трошкове у вези са Пројектом. Накнада до 10% укупног буџета Пројекта не мора да се образлаже. Уколико се у Предлогу пројекта тражи додатних 3% за ову категорију¹⁵, ти трошкови се морају образложити. Буџетирање техничког или помоћног особља НИО треба да буде обрачунато на основу њихове зараде коју примају у НИО у моменту подношења Предлога, скалиране на проценат њиховог месечног ангажовања на пројектним активностима. Уколико више од једне НИО учествује у Предлогу, ова категорија трошкова треба да буде пропорционално додељена у складу са укупним траженим буџетом за сваку НИО, осим уколико Руководилац пројекта и све НИО које учествују на Пројекту не направе другачији договор, уз писано образложење дато у буџету.

Одступања од дефинисане структуре трошкова или навођење трошкова који не спадају у категорију трошкова из ст.1-6. овог члана нису дозвољена, и Предлози који садрже таква одступања и навођења се искључују из поступка евалуације.

Током реализације Пројекта, у оквиру укупног одобреног буџета Пројекта, могу бити периодично предлагане образложене корекције категорија буџета у износу до 10% вредности појединачне категорије. Корекције буџета морају бити у складу са ограничењима за сваку дозвољену категорију буџета која су дефинисана у овом члану. Такве корекције мора да одобри Фонд за науку.

¹² Модел накнаде одређује НИО, у складу са Законом и интерним актима НИО.

¹³ Ангажовање физичких лица се односи на лица која нису запослена у НИО које учествују у пројекту, а неопходна су за реализацију пројектних активности. Ова лица ће се сматрати пружаоцима услуга или подизвођачима, а не учесницима у пројекту.

¹⁴ Категорија часописа мора бити дефинисана у образложењу буџета. Истраживачима се сугерише да теже објављивању радова у страним часописима са JCR листе категорије M21, са изузетком истраживачких области које немају часописе у овој категорији.

¹⁵ За ангажовање техничког особља НИО, додатну административну подршку, сервисирање и одржавање постојеће опреме која је потребна за истраживачке активности.

Члан 9.

Трошкови који неће бити узети у разматрање за финансирање од стране Фонда за науку укључују, али нису ограничени на:

- адаптацију и опремање просторија НИО и било какве грађевинске или друге радове;
- поправку, сервисирање или одржавање постојеће опреме НИО, осим ако је та опрема потребна за Пројекат и њена неопходност је образложена и документована у Предлогу пројекта;
- провизију банака и курсне разлике;
- плаћање камата или постојећег дуга према било ком лицу, укључујући такве обавезе настале или преузете за време разматрања пријаве Пројекта или након одобрења финансирања Пројекта;
- трошкове за ставке које се већ финансирају кроз други програм, ентитет или НИО;
- трошкове/учешће у трошковима куповине, закупа, подзакупа или адаптације земљишта, објеката и/или других непокретности, укључујући возила и покретне ствари и опрему која није намењена научноистраживачким активностима у вези са реализацијом Пројекта;
- трошкове које дефинишу извори финансирања у оквиру првог Јавног позива.

Члан 10.

Набавке добара и услуга који су у вези са реализацијом Пројекта, чије је финансирање одобрено по Програму, обављају се у складу са законом и Уговором о финансирању реализације научноистраживачког пројекта Фонда за науку Републике Србије (у даљем тексту: Уговор) који Фонд за науку закључује са члановима Тима и НИО, и у складу са процедурама које захтева извор финансирања, а које ће бити прецизиране Уговором.

Руководилац пројекта је у обавези да одговарајућу документацију која се односи на реализоване набавке из става 1. овог члана достави Фонду за науку у складу са Програмом, Уговором или на писани захтев Фонда.

Члан 11.

Руководилац пројекта је у обавези да управља Пројектом савесно, одговорно и у сагласности са прописима којима се уређују наука и истраживање, заштита животне средине, заштита интелектуалне својине, заштита података о личности, спречавање сукоба интереса и другим прописима од значаја за етичну и закониту реализацију Пројектних активности.

Члан 12.

Фонд за науку уплаћује средства НИО, у складу са одобреним буџетом Пројекта и потписаним Уговором. Плаћања ће се вршити квартално, по усвојеном извештају за претходни квартал. Дистрибуција плаћања се дефинише у Уговору. Опрема и потрошни материјал се набављају на почетку реализације Пројекта. Прва исплата се врши авансно за први квартал, у року од 30 дана од датума потписивања Уговора. Последња исплата, у висини од 5% укупно одобреног буџета Пројекта, плаћа се у року од 30 дана након што Фонд за науку потврди прихватање Завршног извештаја.

Руководилац пројекта мора да достави Фонду за науку квартални административни и финансијски извештај, што је услов за исплату средстава за следећи квартал. Руководилац пројекта доставља Фонду за науку годишњи наративни и финансијски Извештај о напретку Пројекта на крају сваке пројектне године, и Завршни извештај Пројекта по завршетку реализације Пројекта.

Руководилац пројекта мора да обезбеди одговарајуће информације и документа за екстерну ревизију Пројекта уколико Фонд за науку то затражи. Руководилац пројекта и НИО обезбеђују да коришћење средстава буде у складу са законом и уговореним условима и обавезама. НИО ће исплаћивати средства трећим лицима у складу са реализацијом активности на Пројекту.

Све исплате извршавају се у динарима (РСД) према средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, на посебан текући рачун НИО (или посебан подрачун) који се користи само за намене Пројекта у оквиру овог Програма.

Члан 13.

Фонд за науку редовно надзире и прати реализацију Пројекта оцењивањем поднетих кварталних и годишњих извештаја из члана 12. став 2. овог Акта, надзорним посетама учесницима Пројекта, уколико Фонд за науку утврди да су такве посете потребне, непосредним праћењем појединих пројектних активности, као и оцењивањем Завршног извештаја о резултатима Пројекта. Уколико се

установи да су средства Пројекта трошена ненаменски, Фонд за науку задржава право да обустави реализацију и финансирање Пројекта, захтева повраћај средстава, и предузме и друге активности које буде сматрао одговарајућим.

Надзирање Пројеката прописано је одговарајућим актима Фонда за науку и Законом.

Фонд за науку ће периодично организовати ревизију утрошка средстава током имплементације пројеката, у складу са актима Фонда за науку.

Члан 14.

Руководилац пројекта мора бити ангажован на Пројекту током целог трајања Пројекта. Чланови Тима могу бити ангажовани током целокупног трајања Пројекта или само током одређених временских интервала, зависно од потреба Пројекта и у складу са предложеним буџетом.

Уколико је потребно да током реализације Пројекта Руководилац пројекта замени члана Тима другим чланом или промени проценат његовог ангажовања на Пројекту, Руководилац пројекта подноси Фонду за науку образложени предлог о измени и за то мора да добије писану сагласност Фонда за науку пре него што измена буде извршена. Члан Тима који ступа на место члана Тима који се замењује мора испунити све услове из члана 4. овог Акта.

У складу са иницираним, образложеним и оправданим променама из става 2. овог члана са којима се Фонд сагласио, врше се допуне или измене закљученог Уговора, односно прилога који су саставни део Уговора.

Члан 15.

Права на основу све нове интелектуалне својине и *know-how*, који могу бити створени током реализације Пројекта, према прописима којим се уређује научноистраживачка делатност, припадају НИО. У случају да на Пројекту учествују чланови Тима који су запослени у различитим НИО, потребно је да се чланови Тима на посебној изјави сагласе о међусобним односима и правима на интелектуалну својину створену током реализације Пројекта.

Комерцијализација резултата се остварује на основу закона и правилника НИО. НИО је у обавези да осигура права интелектуалне својине и *know-how* у уговорима закљученим са било којим трећим лицем.

За резултате Пројекта важе принципи отворене науке, у складу са Платформом за отворену науку министарства надлежног за научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Министарство).

Члан 16.

У циљу праћења и евалуације Програма, Фонд за науку ради независну анализу корисника средстава једном годишње, као и на крају реализације Програма по Јавном позиву, на основу јасно дефинисаних кључних тачака и резултата. Ради остваривања наведеног циља, корисници средстава ће Фонду за науку доставити све потребне информације и документацију и омогућити приступ релевантним локацијама и објектима.

О резултатима праћења и анализа из става 1. овог члана, Фонд за науку подноси Министарству и другим релевантним кључним актерима одговарајући извештај.

II. ЈАВНИ ПОЗИВ

Члан 17.

Први Јавни позив за пријаву научноистраживачких пројеката на потпрограме у оквиру којих се реализује Програм ИДЕЈЕ (у даљем тексту: „Јавни позив“) садржи следеће:

- пун назив Програма ИДЕЈЕ;
- циљеве Програма и потпрограма;
- трајање Пројеката;
- услове које морају да задовоље Руководилац пројекта и чланови Тима;
- укупан буџет доступан за реализацију Програма по Јавном позиву;
- највећи буџет појединачних Пројеката;
- дозвољене категорије трошкова за финансирање средствима Фонда за науку;
- начин подношења Предлога;
- рок за подношење Предлога;
- списак потребне документације која се прилаже уз уредну и потпуну пријаву Предлога;
- начин и критеријуме за евалуацију Предлога;

- очекивано трајање поступка евалуације предложених Пројеката;
  - захтеве у погледу извештавања;
  - друге податке од значаја за спровођење и реализацију Програма.
- Јавни позив се објављује на сајту Фонда за науку Републике Србије (www.fondznanauku.gov.rs).

III. ПРИЈАВА НА ЈАВНИ ПОЗИВ

Члан 18.

Пријава на Јавни позив подноси се искључиво у електронској форми, путем *online* портала, са документацијом наведеном у Јавном позиву и према упутству за спровођење Јавног позива (у даљем тексту: „Упутство“) објављеном на сајту Фонда за науку.

Предлог мора бити потпун и садржати све потребне прилоге и мора бити сачињен у складу са Упутством. У супротном, Предлог пројекта се искључује из даље евалуације.

Предлог подноси потенцијални Руководилац пројекта.

Члан 19.

Руководилац пројекта може поднети Предлог само за један Пројекат у оквиру Јавног позива. Руководилац пројекта који је поднео Предлог за један Пројекат не може бити наведен као члан Тима у другим предложеним Пројектима у оквиру истог Јавног позива.

Лице које не учествује у својству Руководиоца пројекта пријављеног на Јавни позив, може имати својство члана Тима на само једном пројекту у оквиру истог Јавног позива.

Број Предлога по истој НИО није ограничен у Јавном позиву.

Члан 20.

Обавезни елементи Предлога су следећи:

- Спецификација потпрограма¹⁶ по Јавном позиву на који се пријављује Пројекат (на енглеском језику);
- наслов, акроним, научна област (примарна, секундарна и терцијална), апстракт и кључне речи Пројекта (на енглеском језику);
- подаци о Руководиоцу пројекта, члановима Тима, НИО које учествују у Пројекту (на енглеском језику);
- Опис пројекта А и Б према обрасцу из документације;
- Укупни буџет Пројекта (на енглеском језику, попуњен у складу са Упутством и обрасцем из документације);
- Гантограм на енглеском језику, попуњен према Упутству и обрасцу из документације;
- Етичка сагласност (уколико је применљива за Пројекат);
- Презентација Пројекта (на енглеском језику, до 10 слајдова);
- Прилози (изјаве НИО, заједничка изјава Тима и докази о испуњености услова за Руководиоца пројекта и чланове Тима дефинисаних Програмом, на српском или енглеском језику, припремљени према Упутству и обрасцима из документације и друго.).

IV. ПОСТУПАК ЕВАЛУАЦИЈЕ ПРИЈАВЉЕНИХ ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА

Члан 21.

Евалуација сваког Предлога врши се у оквиру потпрограма на који је Пројекат пријављен.

Пристигли Предлози са конкурсном документацијом из чланова 18. и 20. овог Акта проверавају се и оцењују кроз поступак који се састоји од административне провере и два степена евалуације.

У првом степену евалуације независни рецензенти које је ангажовао Фонд за науку (у даљем тексту: Рецензент) оцењују Опис пројекта.

У другом степену евалуације, саставља се прелиминарна ранг листа Предлога која је заснована на поенима које су Рецензенти доделили тим Предлозима.

¹⁶ За мултидисциплинарни Предлог, Руководилац пројекта треба да одабере потпрограм који припада доминантној области истраживања у оквиру Предлога.

Програмски одбор за евалуацију Пројеката (у даљем тексту: Програмски одбор) евалуира Предлоге са листе и саставља коначну листу Предлога.

Евалуација Предлога се спроводи према процедури дефинисаној одговарајућим актима Фонда за науку и у складу са критеријумима дефинисаним у Програму.

Члан 22.

Рецензенти су, по правилу, инострани стручњаци, а изузетно домаћи стручњаци са међународно признатом професионалном каријером. Рецензенте бира Фонд за науку по принципу подударарања области њихове експертизе са научним областима предложеног Пројекта, по правилу на основу кључних речи наведених у Предлогу. Избор рецензента се врши у поступку уређеном одговарајућим актима Фонда за науку.

Програмски одбор је састављен од четири експертска панела (у даљем тексту: Експертски панел). Сваки Експертски панел задужен је за један потпрограм из члана 3. овог Акта: за природне науке; техничко-технолошке науке; (био)медицинске науке; и друштвене и хуманистичке науке - и броји од три до пет чланова. Чланови Програмског одбора су међународни стручњаци из области природних наука, техничко-технолошких, (био)медицинских, односно друштвених и хуманистичких наука, а изузетно домаћи стручњаци са међународно признатом професионалном каријером. Избор чланова Програмског одбора врши се у поступку уређеном одговарајућим актима Фонда за науку.

Члан 23.

Сви приспели Предлози пролазе административну проверу из члана 21. став 2. овог Акта, која обухвата преглед документације поднете на први Јавни позив, у смислу утврђивања:

- благовремености поднетог Предлога у односу на рок одређен у објављеном Јавном позиву;
- техничке исправности и потпуности документације Предлога, укључујући све прилоге, потврде и потписе;
- испуњења општих услова конкурса дефинисаних у Јавном позиву у оквиру Програма, укључујући формално задовољење критеријума за Руководиоца пројекта, чланове Тима и НИО, као и прописаних односа и пропорција у буџету.

Административну проверу из става 1. овог члана спроводе лица запослена у Фонду за науку.

Предлог који је задовољио административну проверу упућује се у први степен поступка евалуације.

Фонд за науку може од подносиоца пријаве тражити појашњење или додатне информације уколико оцени да су неопходне да би се обавила комплетна административна провера. Уколико Предлог није задовољио критеријуме административне провере, Фонд за науку искључује Предлог из даље евалуације и обавештава подносиоца пријаве на Јавни позив о разлозима одбијања Предлога у поступку административне провере.

Члан 24.

У поступку евалуације, оцене Предлога дају се нумерички и описно, према одговарајућем обрасцу доступном у документацији Програма на сајту Фонда за науку.

Критеријуми за евалуацију су:

- **Изврсност** – квалитет, релевантност и актуелност предложене теме, научна заснованост, иновативност, реалистичност циљева, значај истраживања, применљивост резултата истраживања и перспективе предложеног истраживања; највише укупно 40 поена у првом степену евалуације и највише укупно 10 поена у другом степену евалуације;
- **Утицај** – допринос капацитетима научних истраживања у Републици Србији и интеграцији нових знања, допринос јачању конкурентске предности привреде и међународној сарадњи, релевантност и значај научног истраживања за привреду, друштво, квалитет живота и животне средине, ефикасност предложених мера за промоцију и видљивост Пројекта и примену резултата Пројекта; највише укупно 30 поена у првом степену евалуације и највише укупно 10 поена у другом степену евалуације;
- **Реализација** – оцена компетентности Руководиоца пројекта и осталих чланова Тима, реалистичност плана реализације, могући ризици и мере за санирање ризика, реалистичност и избалансираност буџета, услови рада које обезбеђује НИО; највише укупно 30 поена у првом степену евалуације и највише укупно 10 поена у другом степену евалуације.

У другом степену евалуације оцењује се и презентација Предлога пројекта са највише 5 поена.

Да би прошао први степен евалуације, сваки Предлог мора да добије најмање 60 % максималног броја поена за сваки критеријум и најмање 70 % максималног укупног броја поена (Табела 1). Да би прошао други степен евалуације, сваки Предлог мора да добије најмање 70 % максималног укупног броја поена (Табела 1).

Коначна оцена евалуације добија се множењем укупне оцене добијене у првом степену евалуације фактором 0,65 и сабирањем са укупном оценом добијеном у другом степену евалуације.

Табела 1 – Критеријуми за евалуацију Пројеката; максималан (и минималан) број поена.

Критеријум	Први степен (поена)	Други степен (поена)
Изврност	40 (мин. 24)	10
Утицај	30 (мин. 18)	10
Реализација	30 (мин. 18)	10
Презентација	0	5
Укупно	100 (мин. 70)	35 (мин. 24,5)

Члан 25.

У првом степену евалуације сваки Предлог пројекта оцењују, по правилу, три Рецензента.

Рецензент оцењује свако питање нумерички (дајући од 0 до 5 поена) и описно. Рецензент даје и експлицитну препоруку да ли подржава Предлог или не. Максимална оцена коју Рецензент може дати је 100 поена, према критеријумима из члана 24. овог Акта.

По завршетку рецензија, комисија Фонда за науку сумира рецензије и рачуна средње оцене рецензија за сваки критеријум и укупну средњу оцену, као аритметичку средину одговарајућих оцена које су дали Рецензенти. У случају да се највиша и најнижа укупна оцена дата од стране рецензента разликују за више од 15% од максималног броја поена, комисија Фонда за науку констатује несклад и координира рад Рецензента тако да постигну консензус или да образложе разлику мишљења. Комисија Фонда за науку може затражити додатну независну рецензију Предлога.

Да би Предлог прошао евалуацију Рецензента, средњи бројеви додељених поена морају бити већи од одговарајућих минималних бројева наведених у Табели 1 у члану 24. овог Акта.

По завршетку првог степена евалуације сваки Руководилац пројекта ће добити обавештење о резултату евалуације.

Члан 26.

Пре почетка другог степена евалуације саставља се прелиминарна ранг листа Предлога, који су рангирани након прве фазе евалуације која је дефинисана чланом 25. овог Акта, узимајући при томе у обзир само Предлоге који су испунили критеријуме из члана 24. овог Акта и чији укупни буџети, (укључујући и проширене буџете Предлога који захтевају набавку или надоградњу капиталне опреме) кумулативно не прелазе двоструки износ буџета Програма који је дефинисан у Јавном позиву.

На основу прелиминарне ранг листе, састављају се четири подлисте које укључују све Предлоге са прелиминарне ранг листе класификоване према научним областима четири потпрограма који су дефинисани у члану 3. овог Акта.

Предлоге са подлиста из става 2. овог члана оцењују чланови одговарајућег Експертског панела Програмског одбора. Сви Предлози који су на прелиминарној ранг листи приказују се пред Експертским панелом Програмског одбора.

Сваки члан Експертског панела оцењује презентацију са највише 5 поена и оцењује изврност, утицај и реализацију у складу са критеријумима дефинисаним у члану 24. овог Акта, са највише 10 поена. Такође, сваки члан даје експлицитну препоруку да ли подржава Предлог или не. Експертски панел рачуна средње оцене за сваки критеријум и укупну средњу оцену, као аритметичке средине одговарајућих оцена које су дали чланови Експертског панела.

Максимална оцена коју Експертски панел може да додели је 35 поена, у складу са критеријума наведеним у члану 24. овог Акта. Да би Предлог прошао други степен евалуације, укупна средња оцена мора бити најмање 24,5 поена. Експертски панел такође даје експлицитну препоруку да ли подржава Предлог или не.

Укупна средња оцена из првог степена евалуације се скалира на 65 % и сабира са укупном средњом оценом коју је дао Експертски панел. Максимална укупна средња оцена из оба степена евалуације је 100 поена.

Експертски панел може тражити од Руководиоца пројекта ребаланс предложеног буџета Пројекта у целини или у појединим ставкама из члана 8. овог Акта. Експертски панел такође може затражити од Руководиоца пројекта корекцију и/или појашњење кључних тачака Предлога.

Узимајући у обзир само Предлоге који су прошли евалуацију из става 5. овог члана, Експертски панел сваког потпрограма, на основу укупне средње оцене дате Предлозима у оба степена евалуације, формира ново рангирање за сваку Подлисту. На основу новог рангирања, Експертски панел сваког потпрограма саставља финалну ранг листу за тај потпрограм, која укључује најбоље рангиране Предлоге чији буџети кумулативно не прелазе једну половину укупног буџета одговарајуће подлисте из става 2. овог члана.

Уколико у оквиру једног потпрограма не постоји довољно Предлога који су прошли други степен евалуације да се кумулативно испуни буџет из става 8. овог члана, буџет може бити дистрибуиран на друге потпрограме. Преостали буџет се додељује најбоље ранжираним Предлозима из свих осталих потпрограма. Уколико два или више Предлога имају исту оцену, Програмски одбор треба да постигне консензус и предложи Предлог који је највише одговара циљевима Програма. Укупан потребан буџет предложен за сва четири потпрограма, за све Пројекте прихваћене за финансирање, не може бити већи од укупног буџета Програма који је дефинисан Јавним позивом.

Члан 27.

Програмски одбор доставља Научном савету Фонда за науку ранг листе за четири потпрограма, у складу са чланом 26. став 8. овог Акта.

Научни савет, заједно са својим мишљењем, доставља Управном одбору Фонда за науку четири коначне ранг листе из става 1. овог члана.

Члан 28.

На основу ранг листа из члана 27. овог Акта, Управни одбор Фонда за науку доноси одлуку о усвајању коначних листа Пројеката из сваког потпрограма, који су одобрени за финансирање средствима Фонда за науку по првом Јавном позиву на основу овог Програма, као и о износу средстава која се додељују сваком Пројекту коме је одобрено финансирање.

Члан 29.

Након доношења одлуке Управног одбора Фонда за науку из члана 28. овог Акта, Фонд за науку на својој интернет страници објављује коначне листе Предлога одобрених за финансирање за сваки од четири потпрограма Програма, а Руководилац пројекта ће добити обавештење о исходу другог степена евалуације и о одлуци Управног одбора.

Члан 30.

Подносиоци Предлога у оквиру овог Програма имају право да поднесу на чињеницама заснован приговор на резултат:

а) административне провере дефинисане у члану 23. овог Акта (позивом на очигледне пропусте, превиде или материјалне грешке од стране Фонда за науку);

б) поступка евалуације у другом степену из члана 26. овог Акта (позивом на очигледне пропусте, превиде или материјалне грешке од стране Програмског одбора).

Приговор доставља подносилац пријаве писаним путем, са ограничењем од 500 речи, у року од 8 дана од дана пријема обавештења Фонда за науку о исходу административне провере/другог степена евалуације.

Садржај приговора мора бити ограничен на појашњење података који већ постоје у Предлогу и не може ни на какав начин сугерисати или имплицирати промену садржаја предложеног Пројекта у било ком сегменту.

Фонд за науку ће доставити званичан одговор на приговор у року од 30 дана од дана пријема благовременог приговора.

Члан 31.

За Предлоге који су одобрени за финансирање у складу са листама из члана 28. овог Акта, потписују се Уговори са Фондом за науку.

V. ЕВАЛУАЦИЈА ПРОЈЕКТА ТОКОМ РЕАЛИЗАЦИЈЕ

Члан 32.

Остварени резултати Пројекта се прате и евалуирају током реализације Пројекта у складу са чланом 12. став 2. и чланом 13. став 1. овог Акта. По указаној потреби, реализација и наменско трошење средстава у складу са одобреним буџетом Пројекта могу се евалуирати и ванредно на иницијативу Фонда за науку или на основу образложеног захтева НИО или Руководиоца пројекта.

У циљу евалуације, Руководилац пројекта пријављује резултате Пројекта достављањем одговарајућег извештаја.

Годишњу, ванредну евалуацију и евалуацију на крају реализације Пројекта обавља бар једно лице са међународним искуством из области Пројекта. Евалуација може укључити и ревизију, у складу са чланом 13. овог Акта.

Евалуација Пројекта укључује поређење предложених и реализованих циљева истраживања, остварене научне резултате, оцену реализације средстава и друге релевантне показатеље. Уколико се током реализације Пројекта установи да Пројекат није реализован у потпуности према Предлогу, Фонд за науку о томе обавештава Програмски одбор за припрему, анализу и праћење Програма, који може Управном одбору Фонда за науку предложити доношење одлуке о смањењу буџета одређеног Уговором или потпуну обуставу финансирања Пројекта, укључујући и покретање поступка за повраћај ненаменски или незаконито утрошених примљених средстава или било који други поступак који сматра примереним. Коначну одлуку о смањењу буџета Пројекта, обустављању финансирања и/или покретању поступка повраћаја примљених средстава доноси Управни одбор Фонда за науку, а о њеном спровођењу се стара директор Фонда за науку, у складу са чланом 15. став 1. тачка 5) Закона.

VI. ПРОМОЦИЈА И ВИДЉИВОСТ РЕЗУЛТАТА ПРОЈЕКТА

Члан 33.

Обавеза Руководиоца пројекта је да током реализације Пројекта обезбеди промоцију Пројекта и видљивост резултата учествовањем на конференцијама, објављивањем научних публикација, организовањем скупова и семинара, промоцијом у медијима и на друштвеним мрежама, организовањем посета Тиму Пројекта и лабораторији и на друге начине. Сугерише се објављивање радова у водећим научним часописима, укључујући часописе који примењују принцип отворене науке, као и приказивање радова на водећим научним међународним конференцијама.

У свим радовима објављеним у часописима и приказаним на конференцијама, Руководилац пројекта и чланови Тима у обавези су да наведу да су резултати проистекли из Пројекта који финансира Фонд за науку Републике Србије, као што је дефинисано Уговором.

Руководилац пројекта је дужан да у било ком тренутку током трајања Пројекта, као и најмање годину дана након завршетка Пројекта, омогући заинтересованим лицима приступ резултатима Пројекта.

Додатна правила о видљивости и саопштењима биће дефинисана Уговором.

Препоручује се да се примарни подаци прикупљени током реализације Пројекта систематизују, структурирају и електронски форматирају и да им се омогући отворени приступ (енг. *open data*).

VII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 34.

Овај Акт ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Фонда за науку Републике Србије.

Фонд за науку Републике Србије
УПРАВНИ ОДБОР

Председник

Овај Акт се објављује на интернет страници Фонда за науку Републике Србије по пријему решења Владе Републике Србије 05 Број: 451-2121/2020 од 5. марта 2020. године о давању сагласности на Програм ИДЕЈЕ („Службени гласник РС”, број 21/20).